

ပဋိပက္ခဖြစ်လွယ်မှုကိုအလေးထားခြင်း - ပေါင်းစည်းလုပ်ငန်းအဖွဲ့၏ မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများအတွက်လမ်းညွှန်

PSF အနေဖြင့် ရန်ပုံငွေပံ့ပိုးသည့်စီမံချက်တိုင်းတွင် ပဋိပက္ခဖြစ်လွယ်မှုအလေးထားခြင်းအား မဖြစ်မနေထည့်သွင်းလုပ်ဆောင်သွားရန်ကတိပြုထားပြီးဖြစ်ပါသည်။ လူမှုရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပေါင်းစပ်မှု၊ လူမှုသဟဇာတဖြစ်မှုအား တည်ဆောက်ရာတွင် အစပျိုးလုပ်ဆောင်ချက်များအနေဖြင့် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးဖြစ်စေမှုကို လျော့ကျစေကာ ဖြစ်ထွန်းစေအပ်သော ကောင်းကျိုးတရားများပိုမိုဖြစ်ထွန်းလာစေရန် အရေးကြီးလှပါသည်။ ထို့အတွက် အစပျိုးလုပ်ဆောင်ချက်များအနေဖြင့် လုပ်ငန်းစဉ်စတင်ချိန်မှဆုံးခန်းတိုင်ချိန်သည်အထိ ပဋိပက္ခဖြစ်လွယ်မှုကိုအလေးထားခြင်းအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားရပါမည်။

ပဋိပက္ခဖြစ်လွယ်မှုကိုအလေးထားခြင်းဆိုသည်မှာ အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုသည် အောက်ပါအချက်များအား စွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ -

- ၁) ၎င်းအဖွဲ့လုပ်ငန်းဝင်ရောက်ဆောင်ရွက်မည့် နယ်မြေဒေသနှင့် ပြဿနာရင်းခံ၊ သမိုင်းနောက်ခံအခြေ အနေများအား ကောင်းစွာနားလည်ထားခြင်း၊
- ၂) အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ရန်လျာထားသည့် လုပ်ငန်းများနှင့် ဒေသ၏ နောက်ခံအခြေအနေများအကြား အပြန်အလှန်အကျိုး သက်ရောက်နိုင်မှုကို ကောင်းစွာနားလည်ခြင်း၊
- ၃) ယင်းသို့ နားလည်မှုများအပေါ်အခြေခံ၍ အဆိုးတရား သက်ရောက်မှုများအားလျော့ကျစေပြီး၊ ကောင်းကျိုး သက်ရောက်မှု တိုးမြှင့်လာစေရန်အတွက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊

သင်၏စီမံကိန်းတွင် အောက်ပါအချက်များအား ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့်တွေ့မြင်လိုပါသည်။ -

- ၁) စီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အရပ်ဒေသ၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်နှင့် နိုင်ငံတော်အဆင့် အလိုက် စသဖြင့် ဒေသနောက်ခံအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို သင်ဘယ်လိုနားလည်ထားပါသလဲ။ ကျွန်ုပ်တို့အနေဖြင့် မိတ်ဖွဲ့အဖွဲ့အစည်းများမှ၎င်းတို့၏ ပဋိပက္ခဆိုသည့်အကြောင်းချင်းရာအပေါ် နားလည်ထားမှုအား အခြားသူများနှင့်အတူဝေမျှခြင်းဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့အားလုံး၏နားလည်ထားမှုကို ပိုမိုရှင်းလင်းစွာသဘောပေါက် လာရန် အတွက်ပံ့ပိုးပေးရန် တိုက်တွန်းပါသည်။
- ၂) စီမံကိန်းနှင့်သက်ဆိုင်သည့် အရပ်ဒေသ၊ ပြည်နယ်/တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်နှင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်အလိုက်စသဖြင့် ဒေသနောက်ခံအခြေအနေနှင့် သင်၏စီမံချက်မည်သို့မည်ပုံ အပြန်အလှန်အကျိုးသက်ရောက်မှု ရှိမည့် အပေါ် သင်မည်ကဲ့သို့ နားလည်သဘောပေါက်ပါသလဲ။
- ၃) သင်၏စီမံကိန်းကို အဆိုးတရားသက်ရောက်မှုများ လျော့နည်းလာစေပြီး၊ ကောင်းကျိုးသက်ရောက်မှုတိုးမြှင့်လာစေရန် မည်သို့ ဒီဇိုင်းရေးဆွဲထားပါသလဲ။
- ၄) စီမံကိန်းအစမှအဆုံးထက်တိုင် မြန်မာပြည်၏စဉ်ဆက်မပြတ်လှုပ်ရှားဖြစ်ပေါ်ပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေအလျောက်လျော့တိထွေစွာ လျင်လျင်မြန်မြန် ပြုလွယ်ပြောင်းလွယ်နိုင်စေရန်အတွက် မည်သို့စဉ်းစားထားပါသလဲ။

ပဋိပက္ခဖြစ်မှုအားအလေးထားနိုင်ရန်အတွက်ချဉ်းကပ်ပုံ

“မည်သည့်ထိခိုက်မှုအားမဖြစ်စေခြင်း (Do No Harm)” အခြေခံစည်းမျဉ်းသည် သင်၏ စီမံကိန်း အစီအစဉ် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပဋိပက္ခဖြစ်စေမှုအားအလေးထားခြင်းအား ထည့်သွင်းဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် အခြေခံကျဆုံးသောချဉ်းကပ်ပုံများအနက်မှ တစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ DNH သည် အမြဲပြောင်းလဲနေသော အခြေအနေအရပ်ရပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေရှိစွာတုံ့ပြန်ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်အတွက် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ပဋိပက္ခဖြစ်လွယ်မှုအားအလေးထားခြင်းကို လိုက်နာကျင့်သုံးပုံ အဆင့်များ

- ၁) မိမိစီမံကိန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်မည့်ရေခံမြေခံအခြေအနေကိုလေ့လာသုံးသပ်ပါ။ ပဋိပက္ခအား ဘက်ပေါင်းစုံ/

ရှုထောင့်ပေါင်းစုံမှ လေ့လာနားလည်လာနိုင်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

- ၂) ဒေသအခြေအနေပေါ်မူတည်၍အဓိကကျသည့် ခွဲခြားမှုဖြစ်စေသည့်အရာများနှင့် ပေါင်းစပ်မှုဖြစ်စေသည့်အရာများအားဖော်ထုတ်ပါ။
- ၃) ပဋိပက္ခဖြစ်လွယ်မှုအား ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက် စီမံချက်၏ အရေးပါသောအသေးစိတ်လုပ်ငန်းများအား စီစဉ်ရေးဆွဲရန်ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့တွင် စီမံချက်ပုံစံနှင့်ချဉ်းကပ်မှုပုံစံ၊ အရင်းနှီးများအားလွှဲပြောင်းပေးခြင်း၊ ဝန်ထမ်းခန့်ထားခြင်း၊ စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၊ နေရာဒေသရွေးချယ်ခြင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့်အချိန်၊ ရည်မှန်းချက်များ၊ အကျိုးခံစားခွင့်ရှိသူများ၊ မိတ်ဖက်များနှင့်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း များနှင့် ဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- ၄) ဝန်ထမ်း၏ အပြုအမူအားလေ့လာသုံးသပ်ခြင်း (အထူးသဖြင့် လေးစားမှု၊ တာဝန်ခံမှု၊ မျှတမှုနှင့်ပွင့်လင်းမြင်သာမှုစသည့်) နှင့် အမြဲပြောင်းလဲနေသော အဋ္ဌိပက္ခအခြေအနေပေါ် ၎င်း၏ သက်ရောက်မှုများ၊
- ၅) စီမံချက်စက်ဝန်းတလျှောက်လုံးတွင် ပဋိပက္ခအားအလေးထားမှုရှိသည့်စီမံချက်တစ်ခုဖြစ်စေရန် စီစဉ်ရေးဆွဲပါ (လူသားအရင်းအမြစ်၊ ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာနှင့် ဝယ်ယူဖြည့်တင်းခြင်းဆိုင်ရာ စသည့်လုပ်ငန်းများတွင်)

ပဋိပက္ခအလေးထားမှုချဉ်းကပ်မှုပုံစံအားအသုံးပြုရန်အတွက် မည်သူမှမထိခိုက်စေနိုင်သည့် အောက်ဖော်ပြပါအခြေခံနည်းစနစ်သုံးခုအား အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

ခွဲခြားပေးသည့်အရာများနှင့် ပေါင်းစပ်ပေးသည့်အရာများအားခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလေ့လာဆန်းစစ်ခြင်း (DCA)

ခွဲခြားပေးသည့်အရာများ သည် လူထုအတွင်းခွဲခြားမှု ကွဲပြားမှုကိုဖြစ်စေသည့်အရေးရာကိစ္စရပ်များ၊ အကြောင်းရာများ ၊ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် တင်းမာမှုကိုဖြစ်စေသည့်ရင်းမြစ်များဖြစ်ပါသည်။ **ပေါင်းစပ်ပေးသည့်** အရာများသည် လူများအားဆက်သွယ်ပေါင်းစပ်ပေးနိုင်သည့်အရေးရာကိစ္စရပ်များ၊ အကြောင်းရာများ၊ အစိတ်အပိုင်းများနှင့် ဒေသတွင်း ငြိမ်းချမ်းမှုကိုဖြစ်စေသည့် စွမ်းဆောင်ရည်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ခွဲခြားပေးသည့်အရာများနှင့် ပေါင်းစပ်ပေးသည့်အရာများသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးချင်း မဟုတ်ကြပါ။

ခွဲခြားပေးသူများနှင့် ပေါင်းစပ်ပေးသူများသည် ဒေသတွင်းဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်သည့်လုပ်ငန်းများ အပေါ် ပိုဆိုးလာစေခြင်း (သို့) ပိုကောင်းလာစေခြင်းစသည့် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဆက်နွယ်လာလေ့ရှိသည်။ ခွဲခြားပေးသည့်အရာများနှင့် ပေါင်းစပ်ပေးသည့်အရာများအား စဉ်းစားရာတွင် အောက်ဖော်ပြပါ အဓိကကျသည့် မေးခွန်းများသည် သင့်အတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

- ၁) ဘယ်အကြောင်းရာတွေက အခုအခြေအနေမှာ လူတွေကိုကွဲအောင် (သို့) လူမှုရေးခြားနားမှုတွေ ဖန်တီးနေတာတွေ လုပ်နေသလဲ။
- ၂) ဘယ်အကြောင်းရာတွေက အခုအခြေအနေမှာ လူတွေကိုပေါင်းစပ်အောင် (သို့) လူမှုသဟဇာတ ဖြစ်အောင် ပံ့ပိုးနေသလဲ။
- ၃) လူမှုသဟဇာတမဖြစ်အောင် ဘာတွေက လက်ရှိအချိန်မှာ ခြိမ်းခြောက်နေတာလဲ။
- ၄) ဒီအခြေအနေမှာ တင်းမာမှုတွေဖြစ်လာအောင် ဘာတွေက တွန်းအားပေးနေတာလဲ။
- ၅) ဘာတွေက လက်ရှိအချိန်မှာ လူမှုသဟဇာတဖြစ်အောင် ပံ့ပိုးနေတာလဲ။
- ၆) ဘာတွေက လူတွေက အတူတကွဖြစ်စေသလဲ။

အသေးစိတ်အချက်အလက်များအား ဖြန့်ကျက်ကြည့်ခြင်း (CDM)

CDM သည် စီမံချက်တစ်ခု၏ ပုံစံ၊ ချဉ်းကပ်မှုနှင့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာဝေဖန်သုံး သပ်ရန်အတွက် အသုံးပြုလေ့ရှိပါသည်။

- အရေးပါသည့်အသေးစိတ်စဉ်းစားရမည့် အချက် (၆) ချက်
  - ၁) ဦးတည်အုပ်စုရွေးချယ်ခြင်း၊ ဘယ်သူတွေက ပံ့ပိုးမှုကိုလက်ခံရရှိမှာလဲ၊ သူတို့ကိုဘယ်လိုရွေးချယ်ခဲ့တာလဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ။

- ၂) အရင်းအမြစ်သွင်းအားစုများ- ဘယ်အရင်းမြစ်တွေကို သင်ယူဆောင်လာမလဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ၊
- ၃) ဝန်ထမ်းရွေးချယ်ခန့်ထားခြင်း - ဘယ်သူတွေက သင့်ဝန်ထမ်းတွေဖြစ်မလဲ၊ ဘာကြောင့်သူတို့ကိုရွေးချယ်ခဲ့တာလဲ၊
- ၄) မိတ်ဖက်ရွေးချယ်ခြင်း - ဘယ်သူတွေက သင်နဲ့အလုပ်အတူလုပ်ကြမလဲ။ ဘာကြောင့်လဲ၊ ဘယ်လိုသူတို့ကိုရွေးချယ်ခဲ့တာလဲ၊
- ၅) အာဏာပိုင်များနှင့် အတူတကွလုပ်ကိုင်ခြင်း - ဒေသအာဏာပိုင်များနှင့် မည်သို့ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်လဲ၊ ဘာကြောင့်လဲ
- ၆) မည်သို့ဆောင်ရွက်မည် - ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းအတွက် မည်သို့ဒီဇိုင်းဆွဲ၍ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပါသလဲ

ဖော်ပြပါ အရေးပါသည့်အသေးစိတ်စဉ်းစားရမည့်အချက်များအပြင် ပိုင်းခြားစေမည့်အရာများနှင့် ပေါင်းစပ် ပေးသည့် အရာများအပေါ် သင်၏ ဝန်ထမ်း၊ မိတ်ဖက်အဖွဲ့များနှင့် စေတနာ့ဝန်ထမ်းများ၏ အပြုအမူများက သက်ရောက်နိုင်မှု အနေအထားကိုလည်း ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်လည်း အရေးကြီးပါသည်။ အဓိကကျသည့် စဉ်းစားရမည့် အချက်များမှာ

- လေးစားမှု၊ သင်၏ အပြုအမူသည် ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သတ်ဆက်နွယ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအပေါ် ရိုသေလေးစားမှုကို ဖော်ပြပါသလား၊
- တာဝန်ခံမှု၊ သင်၏အပြုအမူသည် သင်၏ဝန်ထမ်းများ၊ မိတ်ဖက်များနှင့်စေတနာ့ဝန်ထမ်းများမှ သူတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်အပေါ်တာဝန်ယူမှုရှိခြင်းနှင့် ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် စီမံကိန်းနှင့်ပတ်သတ်ဆက်နွယ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုအား သေချာစွာ နားထောင်ပါသလား၊
- မျှတခြင်း ဒေသခံပြည်သူလူထုနှင့် စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သတ်ဆက်နွယ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအနေဖြင့် သင့်အနေဖြင့် တရားမျှ စွာဆောင်ရွက်နေသည်ဟု သတ်မှတ်နိုင်သည်အထိ ဆောင်ရွက်ပေးနေပါသလား၊
- ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ သင့်အနေဖြင့် စီမံချက်နှင့်ပတ်သတ်သည့် သတင်းအချက်အလက်များသည် အများပြည်သူ လက်လှမ်းမီနိုင်စေရန်၊ နားလည်လွယ်စေရန်နှင့် ပြည်သူနှင့်စီမံချက်နှင့်ပတ်သတ်ဆက်နွယ် သူများအကြား အပြန်အလှန်ဆွေးနွေးနိုင်စေရန်အတွက် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ထားပါသလား၊

ပိုမိုသိရှိလိုသည်များရှိပါကဖော်ပြပါ လမ်းညွှန်ချက်အား ကိုးကားဖတ်ရှုနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်-
https://raftmyanmar.org/wp-content/uploads/2019/01/DNH-Mainstreaming-Guide_ENG.pdf

ဆက်သွယ်ရန်

ပဋိက္ခအလေးထားခြင်းအား နားလည်သဘောပေါက်စေရန်နှင့် လိုက်နာကျင့်သုံးရန်အတွက် PSF အဖွဲ့ဝင်များအား ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။ စီမံကိန်းအရာရှိများအနက်မှ တစ်ဦးကိုသာ ဆက်သွယ်ရန်ဖြစ်ပါသည်။